

Kapitola 3.

Proč je vosa v půli zaštipnutá?

Některé okamžiky z dětství se nám tak vryjí do paměti, že na ně už nezapomeneme celý život. O takových to zážitcích se dnes směle domnívám, že by mohly být Božím vnuknutím v dětském věku, i když zatím jen inkognito bez Božího zjevení sebe sama. Mám nyní na mysli tři okamžiky, které se vesměs týkaly úvah o mé vlastní budoucnosti, tedy o tom, čím bych chtěl být, až budu „velký“. Ten druhý z nich ovlivnila příhoda s vosou, která předurčila mé tajné předsevzetí pro celý život.

První příhoda se odehrála v roce 1961. Bylo mi 7 let a táta mne vzal do kina „Okno“ v Praze na Hanspaulce na film Karla Zemana „Baron Prášil“. Vzpomínám si na přesný okamžik, jak jsem cestou z kina v Sušické ulici tátovi oznámil, že až budu velký, tak budu filmovým malířem (těžko jsem tenkrát mohl použít slovo scénograf). Z počátku jsem zvažoval, jestli nechci být raději jako baron Prášil, nebo snad ten kosmonaut Toník z filmu, ale hned jsem si uvědomil, že to jsou pohádky pro malé děti, já jsem už chodil druhý rok do školy, tak mi bylo jasné, že budu Karlem Zemanem a budu dělat také takové filmy pro malé děti jako on. Jak jsem se tam na tom místě rozhodl, tak jsem své rozhodnutí od té chvíle už nikdy nezměnil a také věrně až do dospělosti dodržel. Víím, že jsem při tom rozhodnutí prožil krásně hřejivý pocit, že jsem konečně našel své životní poslání, táta mi to schválil hned, když jsem mu to oznámil, tak nebylo co řešit.

Přímo filmovým výtvarníkem jsem se sice nestal, ale obor Scénické techniky pro divadlo, film a televizi na pražské SUPŠ jsem vystudoval a pak Scénické výtvarnictví na DAMU. Ve studiu jsem se cítil dobře, scénografie mne bavila kvůli své mnohooborovosti, nikdo ale netušil, že o ní rozhodl už v dětství baron Prášil. V divadelní praxi se mi pak moc nedařilo, neměl jsem divadelní citění, u režisérů jsem nebyl oblíben, scénografie mne sice bavila dál, ale snil jsem spíše o něčem novém, mezioborovém, co jsem pracovně nazval „Tvorba modelů“. Po pádu totality jsem uvěřil v Krista a Pán mne vedl do divadelních dílen na post malíře, abych maloval kulisy pro jiné kolegy scénografy. Tak se vlastně naplnilo mé dětské předsevzetí. Když jsem pak po obrácení začal výtvarně zpracovávat Bibli, vydatně jsem k tomu využíval to, co jsem se naučil na škole. Scénografie je totiž vedle ilustrátorství dalším výtvarným oborem, ve kterém je třeba zvládat také práci s textem.

Druhý takový zážitek z dětství, na který se nezapomíná, přišel o 5 let později ve 12 letech. Bylo to o prázdninách u tety z hájovny v lese nad řekou Ohří u Libochovic. Seděl jsem na zápraží zadního vchodu hájovny směrem do sadu s broskvemi, rýnglemi a meruňkami. Byl zrovna čas sklizně a všude bylo plno vos. Ochutnával jsem spadané ovoce a při tom odháněl dotěrné vosy. Závan vzduchu mávnutím novinami, smýkl s jednou vosou tak, že se udeřila o futro dveří, spadla na práh, chvílku se zmateně točila v kruhu, pak se vzpamatovala a odletěla pryč. Vzpomínám si, že jsem uvažoval asi takto: „Proč je ta vosa uprostřed skoro přeštipnutá? Vždyť jí to očividně vadí v létání. To by se přece včele nebo masařce stát nemohlo, na ně by

žádné mávnutí novinami neplatilo. Ten zadeček zavěšený k tělu v jediném bodě se jí blembá ze strany na stranu tak, že pak těžko manévruje v letu. Nějaký důvod to ale mít musí!“ Rozhodl jsem se, že to jednou v životě vypátrám.

Vzpomínám si také velmi zřetelně, jak jsem si tam na tom zápraží vzpomněl na film „Baron Prášil“ a své předsevzetí, že budu filmovým malířem. Zcela vážně jsem zvažoval, jestli ho nemám zrušit a nestát se raději vynálezcem. Během těch pěti let jsem totiž viděl další filmy, třeba Zemanův film „Vynález zkázy“, nebo americký film „Edison“, z roku 1940, kde mne velice zaujalo, jak Edison spíše náhodou a velmi jednoduše vynalezl fonograf, první záznam zvuku v historii lidstva. Velice jsem mu tuto náhodu záviděl. Pátral jsem ve svých znalostech, jestli na mne také nějaká taková náhoda nezbyla, snad v nějakém okrajovém, mezioborovém vědním oboru. Na žádný jsem nepřišel, ale nepřestal jsem po něm pátrat. Tehdy, na zápraží hájovny s ovocným sadem v mých 12 letech se konečně naskytla jistá příležitost s otázkou vosího zaštípnutí. Ihned jsem to přijal jako svůj celoživotní úkol: „Musím vypátrat, proč je vosička uprostřed zaštípnutá.“ Vnímал jsem, že se za tím skrývá nějaké velké tajemství vesmíru, o kterém zatím nikdo neví, a které čeká na své odhalení.

Zvažoval jsem zcela vážně, že asi budu muset změnit plány a místo filmovým malířem se stanu vědcem entomologem. Rychle jsem to ale zamítl, jako bych dostal tajné vnuknutí přímo z vesmíru. Tam by mě jenom zkazili, sice bych se dobře naučil, jak tím zaštípnutím běhají všechny ty životní funkce ve vosce, ale ve skutečnosti by mne to nikam neposunulo. „Ne!“ rozhodl jsem se: „Musím zůstat věrný svému oboru výtvarnictví a mezioborově ho prolnout do přírodních věd.“ Intuitivně jsem vnímal, že to nijak nebude v rozporu s mým původním rozhodnutím pro barona Prášila.

Zajímalo mne spíše, proč tak vosy vypadá, než jak fyziologicky funguje. To jsem ještě netušil nic o morfologii, ale ani tento vědní obor není tím, co jsem měl už tenkrát jako dvanáctiletý kluk na mysli.

Teprve v poslední době se mi tato příhoda vybavuje čím dál plastičtěji a s novými detaily, o kterých si již nejsem jistý, jestli tam opravdu byly. Vždyť jsem na to během života téměř zapomněl, přetrvávalo jen jakési povědomí dluhu vůči slibu, který jsem kdysi dal sám sobě. Vybavují se mi jen čistě pocitové vjemy z toho dne, nebo ze dnů hned následujících.

Šli jsme na lodičky a koupat se k řece Ohři. Šla nás celá parta, rodiče, jiné děti, bráška, já a strejda, aby nám odemkl pramice. Vybavuji si celou tu cestu od hájovny až k řece. Po sejití krátkého svahu travnatou pěšinou od hájovny jsme přešli příčnou polní cestu a pak přes strouhu tekoucí podle ní. Vzpomínám si, že mne zaujaly okrouhlosté byliny, snad blatouchy, které rostly z obou stran potoka. Jejich okrouhlé listy se zvláště vyjímaly na pozadí tmavě hnědé hlíny bez trávy, která kolem vody již nerostla. Vůbec jsem o těchto vjemech nepřemýšlel, ani jsem nepojal úmysl si je nakreslit. Oko romantického malíře jsem zatím neměl, ale jako by se právě rodilo. Kdykoliv jsem v dospělosti maloval lesní motivy, lákalo mne tam někam přimalovat okrouhlosté blatouchy, aniž bych tušil proč.

Pak jsme šli krátkou polní cestou přes okurkové pole. Vůbec nevím, jestli bylo okurkové. Bylo by vůbec možné, aby v roce 1966 bylo někde neoplocené okurkové pole? Já si ale dobře vybavuji, že tam ten vjem nějakého takového políčka byl a možná o tom i někdo mluvil, jak to že to nikdo nekrade. Bylo to tam jako v ráji.

Pak jsme už přicházeli kolmo k řece krátkým smrkovým lesíkem. Lesík byl mladý, ale už vzrostlý a průhledný, bylo skrz něj dobře vidět do sluncem ozářeného prostoru nad řekou. Terén lesa byl rovný a hladký, jen mírně zvlněný, přikrytý jemným kobercem z jehličí, a tak celý lesík tvořil jakousi příjemnou, stinnou a zároveň vznešenou vstupní aulu k cíli cesty, jímž byla řeka Ohře. Ten pohled ze stínu do světla byl fascinující. Tohoto efektu formálně využil renesanční italský malíř Sandro Botticelli v souboru čtyř obrazů pod společným názvem: „Příběh Nastagia degli Onesti“. Až teprve nedávno jsem porozuměl tomu, co mne na těch obrazech stále podvědomě fascinovalo. Ostatně cesta ze stínu do světla má i biblicky vzato docela jasný symbolický, ba dokonce evangelizační náboj.

Ovšem nejsilnější vjem působila samotná řeka, která ještě nebyla vidět, ale její přítomnost už byla patrná. Jako bych už z dálky vnímal její zvolna se pohybující chladivou tekutost. Vzpomínám si, jak jsem si v mysli uvědomoval, že přímo cítím její vůni. Do vůně smrkové pryskyřice a lesního podhoubí se mísila vůně řeky. Je vůbec možné cítit řeku? Mám za to, že ano a nemyslím tím nic nadpřirozeného. Možná lze řeku i slyšet, když je úplné ticho, ale tehdy na té cestě lesem ke mně mluvila skrz radostné hlasy koupajících se dětí, kterým hladina řeky dodávala zvláštní ozvěnu. Jen to stupňovalo mou dětskou „těšitelnost“ a netrpké očekávání velkého dobrodružství při výpravě na pramicích po řece a příjemných zážitků z koupání a potápění s brylemi.

Když jsem pak jednou už v dospělosti slyšel v lese vzdálené dětské výskání, měl jsem neodbytný dojem, že tam je někde koupaliště. Věděl jsem zcela jistě, že tím směrem nic takového není, ale ty tiché vzdálené dětské hlasy s jemnou ozvěnou ke mně doléhaly jako tiché volání zapomenuté minulosti se zvláštní tajemnou naléhavostí. Ne, že bych si jiné příhody z prázdnin nepamatoval vůbec, ale málo kdy tak detailně a s takovou hloubkou prožitku. Všechno, co jsem prožil před tím a potom zcela zaniklo, aby tento jediný bod zůstal patrný. Jako bych si na tom dnes měl uvědomit, že také celý můj život měl být zaštipnut v jediném bodě, jehož pravá podstata dlouho zůstávala skryta, aby se později až ve věku 36 let při čtení Bible konkretizovala a dostala jméno.

Nejpodivnější na tom celém je to, že jsem nikdy nebyl tak vnímavý a bystrý dítě, jak by se podle těchto vzpomínek zdálo, ale spíše naopak, od třetí třídy výše ve většině předmětů trojkař a ve vztazích spíše váhavý a velmi pomalý. A mé dětské výtvarné projevy esteticky nic moc, sice jsem byl uznáván za dobrého kreslíře, ale vůbec jsem nevnímal cit a krásu, spíše exaktní věcnost, ale i v tom jsem byl velmi netrpělivý, roztěkaný a nedůsledný.

Třetí okamžik související s entomologií, odhaduji, že se odehrál téhož roku během návratu ze školní exkurze v Národním muzeu v Praze. Líbilo se mi tam úplně všechno, ale největší dojem na mne udělal nádherný, zářivě modrý motýl. Taková modrá v žádných pastelkách není. Motýl se třpytil v jemném jiskření měňavou modrostí ve všech odstínech od blankytu přes kobalt až po tyrkys. Znovu se mne u té vitríny v muzeu dotklo něco tajemného a já jsem najednou jasně věděl, že motýl sehraje v mém životě důležitou roli.

Ten pravý okamžik však nastal až v tramvaji po cestě zpátky na trase v kopci z Dejvic na Bořislavku. Tehdy ještě jezdily staré dřevěné tramvaje bez sedadel s podélnými lavicemi pod okny. Soudružka učitelka seděla naproti, vzpomínám si, jak jsem vstal a chtěl jít k ní, abych jí řekl snad něco v tom smyslu, že v motýlovi je ukryto velké tajemství, které nikdo nezná, a že já ho odhalím, až budu velký. Neřekl jsem nic, neboť nějaký hlas mi řekl: „Teď ještě ne!“; a já jsem rázem zapomněl, co jsem to té soudružce učitelce chtěl říct. Vlastně to nevím do dneška, jenom si pamatuji, jak jsem si znovu sedl na tramvajovou lavici a přemýšlel o tom, co se to právě stalo, proč mi najednou zmizela řeč a proč se ve mně ozvalo: „Teď ještě ne!“. Možná to bylo mé první setkání s nadpřirozeným jevem od Boha, ale ve svých 12 letech jsem to tak nebral.

Dvanáctiletý Ježíš si možná také plně neuvědomoval, jaké je jeho pravé poslání kříže, ale už bezpečně věděl, kdo je jeho pravým Otcem a dokázal o něm celé tři dny rozmlouvat s židovskými učenci v chrámě (Luk 2:49). Pokud se nám podaří se rozpomenout, čím jsme chtěli být ve svých 12 letech, možná objevíme alespoň náznak svého pravého poslání od Boha. Možná, že podobně Bůh mluví ke všem dětem, ale jen málo z nich to zaznamená a uchová až do dospělosti. I já jsem to téměř zapomněl a málem utopil v alkoholu, v experimentování s drogami a v okultismu. Ztratil jsem tím nejméně 10 let (ve věku 26 až 36 let) a pak dalších 14 let úsilím se z těchto závislostí a hříchů s Boží pomocí vymanit (ve věku 36 až 50 let), abych se konečně mohl pustit do díla, pro které jsem se sám(?) rozhodl už v dětství.

Bůh jedná s dětmi jako opravdu milující Otec bez nátlaků a své nabídky nedává příkazem, ale spíše jako laskavou výzvu k radostné hře s otazníkem: „Co kdybys zkusil tohle?“ nebo: „Hledáš tajemství? Něco bych pro tebe měl.“ Nikdy v tom není vztyčený prst: „Běda tobě, jestli svůj slib nesplníš!“ Pro spasení jsou důležité jiné věci, především přijmout Ducha Kristova do svého nitra. Ani já jsem nikdy svou víru ve spasení nestavěl na vzpomínkách z dětství, nebo na splnění dětských slibů nebo předsevzetí.

Tento velkorysý Boží dar v dětském vnuknutí (zabývat se vosím zaštipnutím) opravdu plně ožil až při čtení Bible, ovšem už dříve podvědomě vedl mé myšlení k tomu, abych ve všem hledal životadárné jádro a sílu koncentrovanou do jediného bodu. Pokud nějaký systém nebo jev byl příliš difúzní (rozptýlený) bez jádra (např. reinkarnace, evoluce, ale pozor, také demokracie, ani ta bez krále nemůže obstát), hned jsem měl o těchto jevech velké pochybnosti, něco mi tam chybělo a hned jsem se snažil v tom nějaké to zaštipnutí najít. Vždycky jsem říkal: „Je to jako když hodně zešíkma plivneš podél zdi. Nemá to žádný střed ani přesný konkrétní tvar.“

Ano, jsou ve Stvoření také takové jevy, které jádro nemají, např. v celé chemické říši nenajdeme sloučeninu, která by měla jádro, ale i tato říše pracuje s atomovými jádry a k novému jádru v živé buňce směřuje. Galaktické filamenty (vlákna) propojující klastry (shluky) galaxií také působí spíše roztrhaně a bez společného jádra, ale mají ho ve Velkém třesku, v jediném bodě svého vzniku.

Teprve po uplynutí dalších 24 let, kdy jsem uvěřil v Ježíše Krista, to mi bylo 36 let, vosu znovu ožila čtením Bible a její zaštipnutí dostalo nové souvislosti. Trvalo to ovšem ještě dalších 14 let, než jsem se pustil do psaní první knihy, a ani to ještě nebyl konec. Až za dalších 14 let jsem se odvážil začít psát tuto třetí knihu, kterou už bych rád po uplynutí dalších několika let vydal tiskem. Jaké zajímavé souvislosti s vosím zaštipnutím mi o čtvrt století později ukázalo čtení Bible, k tomu se vracím znovu v kapitolách 34., 35. a 36.

Následující kapitola bude náročnější na představivost, pokusím se v ní podrobněji popsat souvislosti mezi Božím Slovem a tvarem celého vesmíru včetně duchovního světa. Na tom se pokusím objasnit, proč je teorie multiversa omylem. Pak jsem se rozhodl to vzít chronologicky od stvoření nejjednodušších stavebních kamenů až po složité živé organismy tak, jak postupně přicházeli na řadu, když Bůh ve vesmíru tvořil nejprve atomy, z jejich sloučenin na naší planetě buňky a z jejich „sloučenin“ pak živé tvory zcela bez evolučního vývoje až po člověka.